

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBOS
DIREKTORIUS**

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS PROKURORAS

LIETUVOS POLICIJOS GENERALINIS KOMISARAS

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**L. E. VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
VADO PAREIGAS**

**MUITINĖS DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
GENERALINIS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS ATSKLEIDŽIANČIŲ,
TIRIANČIŲ IR NAGRINĖJANČIŲ IKITEISMINIO TYRIMO ĮSTAIGŲ PAREIGŪNŲ,
PROKURORŲ IR TEISĖJŲ TARPINSTITUCINĖS KVALIFIKACIJOS KĖLIMO
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2010 m. rugsėjo 24 d. Nr. 2-287 / 1R-205 / I-126 / 5-V-735 / V-97 / 4-606 / 1B-581
Vilnius

Įgyvendindami Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. XI-259 redakcija) „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2009, Nr. 60-2356), priede „Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2009–2010 metų priemonių planas“ numatyta 52 priemonę:

1. T v i r t i n a m e Korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinę kvalifikacijos kėlimo programą (pridedama).

2. Į p a r e i g o j a m e pavaldžių institucijų padalinius (asmenis), atsakingus už personalo kvalifikacijos tobulinimą (mokymą):

2.1. Organizuoti Korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinę kvalifikacijos kėlimo programos vykdymą.

2.2. Pasibaigus metų ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos, pateikti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai informaciją apie Korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinės kvalifikacijos kėlimo programos vykdymą pagal Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos priedo „Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2009–2010 metų priemonių planas“ 52 priemonėje nustatytus vertinimo kriterijus.

3. S k e l b i a m e šį įsakymą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėse.

Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius Žimantas Pacevičius

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius

Generalinis prokuroras Darius Valys

Policijos generalinis komisaras Vizgirdas Telyčėnas

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius Vitalijus Gailius

L. e. Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado pareigas Genadijus Kuznecovas

Muitinės departamento generalinis direktorius Antanas Šipavičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos
direktoriaus,

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro,

Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro,

Lietuvos policijos generalinio komisaro,

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus,

l. e. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
vado pareigas,

Muitinės departamento prie

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
generalinio direktoriaus

2010 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 2-287 / 1R-205 /

I-126 / 5-V-735 / V-97 / 4-606 / 1B-581

**KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS ATSKLEIDŽIANČIŲ, TIRIANČIŲ IR
NAGRINĖJANČIŲ IKITEISMINIO TYRIMO ĮSTAIGŲ PAREIGŪNŲ, PROKURORŲ IR
TEISĖJŲ TARPINSTITUCINĖ KVALIFIKACIJOS KĖLIMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcija yra viena iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliančių grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, iškreipiančių socialinį teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, stabdančių ekonomikos plėtrą, keliančių pavojų valstybės valdymui, valstybės institucijų stabilumui ir visuomenės moralei.

Korupciniai nusikaltimai priskiriami prie nusikalstamų veikų, kurios mažiausiai atspindimos kriminologinėje statistikoje. Korupciniam nusikaltimams būdingas itin aukštas latentškumo koeficientas, nes sandorio šalys suinteresuotos išlaikyti korupcijos fakto paslaptį.

Tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas susiduriama su įrodinėjimo sunkumais. Korupcijos branduolį sudaro sudėtingiausi, komplikuoti sisteminės korupcijos atvejai. Tokias nusikalstamas veikas darantys asmenys dažniausiai yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, pasižymi intelektualumu, sugeba išlaikyti savo veiksmų slaptumą, todėl demaskuoti juos yra gana sudėtinga.

Pastaraisiais metais vis daugiau pradedama ir tiriama itin sudėtingų, atgarsį visuomenėje sukeliančių baudžiamųjų bylų. Tokių bylų tyrimas reikalauja preciziško tyrimo, didelių laiko ir piniginių lėšų sąnaudų, taip pat aukštos tyrėjų kvalifikacijos.

Teisės instituto mokslininkai kartu su Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra 2007 m. atliko mokslinį tyrimą tema „Korupcija Lietuvoje: ikiteisminio ir teismo tyrimo nagrinėjimo praktika“. Tyrimo autoriai siekė išanalizuoti teismų praktiką ir problemas dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bei identifikuoti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kvalifikavimo ir atskirų nusikalstamos veikos sudėties požymių įrodinėjimo problemas. Atlikus tyrimą konstatuota, kad tiek ikiteisminiame tyrime, tiek bylas nagrinėjant teismuose padaroma klaidų. Siekiant išvengti ar sumažinti daromų klaidų skaičių, būtina kelti darbuotojų, atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kvalifikaciją.

Vertindamas korupciją kaip grėsmę politinei sistemai, pilietinei visuomenei ir nacionaliniam saugumui, Lietuvos Respublikos Seimas 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 patvirtino ilgalaikę nacionalinį saugumą stiprinančią Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija programą (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2009, Nr. 60-2346). Siekiant įgyvendinti vieną iš šios programos tikslų – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą – numatyta sukurti ir įdiegti Korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinę kvalifikacijos kėlimo programą (pagal Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2009–2010 metų priemonių plano 52 priemonę).

Vykdydama Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2009–2010 metų priemonių plano 52 priemonę, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba kartu su kitais korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas tiriančiais ir nagrinėjančiais subjektais parengė Korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinę kvalifikacijos kėlimo programą (toliau – Kvalifikacijos kėlimo programa).

2. Kvalifikacijos kėlimo programa skirta korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiantiems, tiriantiems ir nagrinėjantiems ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnams, prokurorams ir teisėjams.

3. Mokymo metodai: teorinės paskaitos, konkrečių atvejų analizė, diskusijos aktualiais temomis klausimais.

4. Mokymai gali būti rengiami:

4.1. kvalifikacijos tobulinimo (mokymo) įstaigose;

4.2. kvalifikacijos kėlimo programoje dalyvaujančių institucijų darbuotojų darbovietėse.

5. Siekiant nustatyti ir aiškiai įvardyti aktualias korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimo, tyrimo ir nagrinėjimo problemas, rasti jų sprendimo būdus bei užtikrinti vienodą teisės taikymą, kvalifikacijos kėlimo programoje dalyvaujančioms institucijoms rekomenduojama rengiant šioje programoje numatytus mokymus pagal galimybes pasikviesti į mokymus ir kitų kvalifikacijos kėlimo programoje dalyvaujančių institucijų atstovus.

6. Kvalifikacijos kėlimo programos dalyviams, išklausiems kvalifikacijos kėlimo programos atskiras temas, išduodamas pažymėjimas, kad asmuo išklausė atskiras kvalifikacijos kėlimo programos temas.

7. Mokymai pagal Kvalifikacijos kėlimo programą organizuojami ir vykdomi iš Kvalifikacijos kėlimo programoje dalyvaujančioms institucijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų ir / ar kitų finansavimo šaltinių.

8. Atsižvelgiant į esamą šalies ekonominę ir finansinę padėtį bei mažėjantį valstybės institucijų finansavimą, organizuojant mokymus rekomenduojama pasirinkti atskiras Kvalifikacijos kėlimo programos temas pagal poreikį, temos aktualumą ir turimas lėšas kvalifikacijai kelti.

9. Kvalifikacijos kėlimo programa atnaujinama bendru įsakymu atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus ir Kvalifikacijos kėlimo programos įgyvendinime dalyvaujančių institucijų poreikį.

II. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

10. Kvalifikacijos kėlimo programos tikslas – pagerinti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų išaiškinimą, ištyrimą ir baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą.

11. Kvalifikacijos kėlimo programos uždaviniai:

11.1. Padėti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiantiems, tiriantiems ir nagrinėjantiems ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnams, prokurorams ir teisėjams vienodai suprasti teisės aktus, juos taikyti ir vertinti įrodymus.

11.2. Atkreipti dėmesį ir išanalizuoti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kvalifikavimo ir atskirų nusikalstamos veikos sudėties požymių įrodinėjimo problemas.

11.3. Supažindinti su užsienio šalių praktika ir tarptautinio bendradarbiavimo galimybėmis, tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

III. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO PROGRAMOS TEMINIS PLANAS

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Temai skirta valandų (akad. val.)
1	2	3
1	Nusikalstamų veikų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ir tarnybinių nusižengimų (pagal Valstybės tarnybos įstatymą) atskyrimo problemos	2
2	Duomenų apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, gautų pagal Operatyvinės veiklos įstatymą ir Baudžiamojo proceso kodeksą, teisinis vertinimas ir praktinis panaudojimas įrodinėjimo procese	4
3	Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams:	8
3.1	subjektai ir jų požymiai;	2
3.2	žalos nustatymas;	2
3.3	kvalifikavimo ir atskirų nusikalstamos veikos sudėties požymių įrodinėjimo problemos	4

4	Informacijos, saugomos kompiuterių ar skaitmeninėse laikmenose, paėmimas ir įforminimas baudžiamojo proceso metu	2
5	Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos taikymo praktika nusikalstamų veikų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams srityje	2
6	Tarptautinių teisėsaugos institucijų sistema, bendradarbiavimo su jomis būdai ir galimybės atliekant korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų operatyvinį tyrimą ir ikiteisminį tyrimą	4
7	Korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų tyrimo ypatumai ir praktika užsienio šalyse	2
